

ע"פ 7989/17 - פבל דשקב נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לעערורים פליליים

ע"פ 7989/17

לפני:
כבוד השופט ע' פוגלמן
כבוד השופט מ' מוז
כבוד השופט ג' קרא

פבל דשקב

המערער:

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על גזר הדין של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
(כב' השופט ד' מרשק מרום) בת"פ 15-05-45061
מיום 6.9.2017

תאריך הישיבה: 1' בניסן התשע"ח (22.3.2018)

בשם המערער:עו"ד דוד מססה

בשם המשיבה:עו"ד רדר קלואה

בשם שירות המבחן למבוגרים:גב' ברכה וייס

פסק דין

השופט ע' פוגלמן:

עמוד 1

ערעור על גזר הדין של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת ד' מרשק מרום) שבגדרו הושת על המערער עונש של 30 חודשים מאסר בפועל; פסילה מלאהחזיק או לקבל רישון נהיגה למשך 7 שנים מיום השחרור ממשר; 8 חודשים מאסר על תנאי בתנאים שפורטו בגזר הדין; ופייצויים לנפגעי העבירה בסך כולל של 20,000 ש"ח.

תמצית העבודות וההלכים

1. המערער, ליד 1986, הורשע על יסוד הודהתו במסגרת הסדר טיעון בשתי עבירות של חבלה חמורה לפי סעיף 333 לחוק העונשין, התשל"ג-1977 (להלן: חוק העונשין); בעבירות הפקירה אחורי פגעה לפי סעיף 64(ג) לפקודת התעבורה [נוסח חדש]; ובUBEIRAH SHIBOSH MAHALCI משפט לפי סעיף 244 לחוק העונשין.

2. על פי כתוב האישום המתוקן, ביום 19.3.2012 עobar לשעה 17:00 או בסמוך לכך, נטל המערער תרופה מהמכללה אוקסיקונטן (המוגדר "סם מסוכן" בפקודת הסמים המסתוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973), מבלי שהוא מרשם רופא תקין לנטיית התרופה. בשעה 40:17 או בסמוך לכך, נהג המערער ברכב. המערער לא שם ליבו אל הדריך, סטה עם הרכב ימינה, עליה על המדריכה, ופגע עם קדמת הרכב בהולך רגל אחד, אשר מעצתם המכאה נחבט בשמשת הרכב, וכן פגע בהולך רגל נוסף (להלן: הולכי הרجل והתאונה). כתוצאה מההתאונה נגרמו לאחד מההולכי הרجل שבטים בברך, בשלוש צלעות ובעצם האף; ופצע מדם בירך. עקב כך הוא אושפז למשך 9 ימים, נווח וקיבל שתי מנומות דם. להולך הרجل الآخر נגרמו שבך ברגל ובאזור, בעקבותיהם אושפז למשך 6 ימים. המערער המשיך בנסיעה למרחק של כ-1,000 מטרים, עצר את הרכב נגנבו וכיילה על כך בשעה 16:30. מאוחר יותר אף פנה לו... ובקיש ממנו כי תמסור למשטרה שם יצאו מביתו לפני התאונה ואז התפצלו דרכיהם. בהמשך, פנו השניים לתחנת המשטרה כדי שהמעערער ידוע על גניבת הרכב.

3. להשלמת התמונה יוער כי בסמוך לאיורו נעצר המערער ומעצרו הואר כמה פעמים עד ליום 29.3.2012. באותו היום, הגישה המשיבה בקשה להאריך את מעצרו של המערער ב-5 ימים, לצד הצהרת טובע לפי סעיף 17(ד) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"א-1996. בית משפט השלום בכפר סבא (כב' סגנית הנשיאה ר' קרלינסקי) דחה את הבקשת והורה על שחרור המערער למעצר בית מלא, בתנאים שפורטו בהחלטה. בהמשך, ביום 3.4.2012, הוחלת להסיר - בהסכמה המשיבה - את התנאים המגבילים בדבר מעצר הבית, ובצד האמור ניתן צו איסור יציאה מן הארץ (יתר תנאי השחרור נותרו בעינם). למללה משלוש שנים לאחר מכן, ביום 25.5.2015, הוגש כתב האישום (המקורי) נגד המערער וביום 28.11.2016 הגיעו הצדדים בקשה לאשר הסדר טיעון בעניינו של המערער, על בסיס כתב אישום מתוקן, שעובdotio פורטו לעיל. ביום 28.11.2016 הרשע בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת ד' מרשק מרום) את המערער על בסיס הודהתו בעבירות שייחסו לו בכתב האישום המתוקן, כאמור בראשית הדברים.

4. בהסכמה הצדדים, הורה בית המשפט על הכנת תסקירות שירות מבוחן בעניינו של המערער (להלן: התסקיר). בתסקירות צוין בין היתר כי המערער, בן 31, עליה לארץ מאזבקיסטן בשנת 1994 והוא בעל השכלה של 14 שנות לימוד. עם תום לימודי התיכונים, המשיך המערער ללימודיו הנדסאי בתחום המכונות והמכנוטרוניקה. בשנת 2006 התגייס לשירות בצה"ל אולם השחרר לדבורי על רקע אי התאמה, לאחר שנשא בעונש מאסר בכלא צבאי בגין עריונות. בשנת

2013, לאחר התאונה, נשא המערער ולזוג נולד יחד. כוֹם נמצא המערער בהיליכי גירושין, בין היתר על רקע שינוי מצבו הכלכלי לרעה. לצד דברים אלה עמד שירות המבחן על רקע שהמערער נעדר עבר פלילי או תעבורתי; ועל רקע שהוא מקבל אחריות מלאה על ביצוע העבירות שיויחסו לו ומייער חרטה על מעשי. נכון כל האמור, התרשםות שירות המבחן הייתה כי המערער ניהל אורה חימם נורטיטיבי ומתפרק טרם ביצוע העבירות; כי הוא נמצא בראשית דרכו התעסוקתית והמשפחתית; וכי מסר בפועל צפוי להביא להידדרות במצבו הנפשי של המערער, ולהפגישו עם אוכלוסייה שולית. בסופו של יומם בא שירות המבחן בהמלצתה להטיל על המערער עונש מסר שירותה בדרך של עבודה שירות; צו מבחן לשנה, במסגרת תיבחן האפשרות לשלב את המערער במסגרת טיפולית ובHALIC "צדק מאחה"; תשלום פיצויים לנפגעי העבירה; מסר על תנאי; וPsiila של רישיון הנהיגה.

5. בגזר דין מיום 6.9.2017 קבע בית המשפט כי מתחם העונש הולם לעבירות שבהן הורשע המערער נع בין 30 לבין 60 חודשים מסר בפועל, לצד פסילת רישיון בת 5 עד 10 שנים ופיצוי לנפגעי העבירה. בית המשפט עמד על מדיניות הענישה הנוגגת במקרים דומים שענינים הפקירה אחרי פגיעה וכן על נסיבות ביצוע העבירות במקורה דין, ובהן הנזק הרב שנגרם לנפגעים בעקבות האירוע, אשר אך בנס לא הסתיים בתוצאה קטלנית; נהיגתו של המערער ברכב לאחר שימוש בתרכופה ללא מרשם תקף (אף כי צוין שלא יוכssa למערער עבירה בעניין זה); ופעילותו המוחשבת של המערער לשימוש הליכי המשפט. לצורך קביעת העונש בהתאם לזכותו של המערער את עברו הנקה; את העובדה שקיבל אחריות על מעשיו; את השינוי שנקטה המשיבה בהגשת כתב האישום, מבלי שהונח לכך הסבר על ידה; ואת הקושי הצפוי למערער ולבני משפחתו כתוצאה ממاسرיו מאחריו סורג וברית. בכך האמור בית המשפט ציין כי האחריות לעיכוב בהיליכים מיום שהוגש כתב האישום רובצת, בעיקר, לפתחו של המערער. על רקע שיקולים אלה גזר בית המשפט על המערער את העונשים האמורים לעיל. ביום 25.9.2017 הגיע המערער בקשה לעיכוב ביצוע עונש המסר בפועל לבית המשפט המחוזי, וזה נדחתה ביום 15.10.2017.

מכאן הערעור שלפנינו המכון לחומרת העונש בעניין רכיבי המסר בפועל וPsiila של רישיון הנהיגה. יעיר כי מצד ערעורו הגיע המערער בקשה נוספת לעיכוב ביצוע עונש המסר בפועל. ביום 15.11.2017 דחה בית משפט זה את הבקשה האמורה, וקבע כי גם אם זו תידחה, לא סביר כי הערעור יתריתר (החלטת השופט נ' הנדל).

טענות הצדדים

6. המערער טוען כי מתחם העונש הולם שקבע בית המשפט המחוזי חורג ממדיניות הענישה הנוגגת בעבירות דומות. לחלוין טוען המערער כי אף אם מתחם העונש הולם שנקבע מוצדק, היה על בית המשפט לחרוג לקללה בגיןתו בענין ריקום, נוכח שיקולי שיקום, כעולה מהמלצת תסוקיר שירות המבחן כי ישות עליון עונש מסר בדרך של עבודות שירות. המערער מוסיף וטען כי לא ניתן משקל מספק לשינוי הניכר מצד המשיבה בהגשת כתב האישום ולענינו הדיון שנגרם לו כתוצאה מכך; לטעונו בדבר מחדרי חוקירה; להודאותו, בפרט בהינתן היקף הראיות הדל, לגישתו, שהיא ברשות המשיבה; לנסיבותו האישיות של המערער, שהairoע נושא כתב האישום הוא משום חריג בהתנהלותו; ולהתקדמות ההיליכים האזרחיים לפיצויו לנפגעי העבירה.

7. המשיבה סומכת את ידיה על גזר הדין של בית המשפט המחוזי. לטענתה, המערער לא הניח עילה להתערבות במתחם העונש הולם שקבע בית המשפט לעבירות שביצע המערער, כמו גם בעונש שהוטל במסגרתו.

המשיבה מדגישה כי השינוי שנפל בהגשת כתב האישום היה שיקול מרכזי להגעה להסדר טיעון עם המערער, במסגרתו הושמו עבירות רבות מכתב האישום המקורי. לעומת זאת, ניתן משקל ראוי בಗזר הדין, לצד יתר הנסיבות המאפיינות את המקרה דן.

8. הונח לפנינו תסוקיר משלים מטעם שירות המבחן מיום 19.3.2018, שמננוعلاה כי המערער – הנושא במאסרו בבית סוהר צלמון – מגין התנהלות תקינה וחיבית; משתף בטיפול קבוצתי ופרטני בתחום עבירות התעבורה; ומעוניין בפגישה עם נפגעי העבירות כדי להביע את צערו ולבקש את סלחתם. עם זאת, צוין כי המערער מטייל ספק באשר למעורבותו בתאונת, וטוען כי הוודה בעבירות שייחסו לו במטרה להביא לסיום ההליך המשפטי.

דיון והכרעה

9. לאחר ששלכנו את נימוקי הערעור והאזונו לטעוני הצדדים בדיון שהתקיים לפנינו, הגיענו למסקנה כי יש לקבל את הערעור – באופן חלקי – ולהקל בעונשו של המערער כפי שיפורט להלן. אכן, לא יכול להיות חולק על החומרה הכלומת בנסיבות שבhem הודה המערער, המצדיקים ענישה הולמת ומרתיעה (ראאו והשוו, ע"פ 2619/14 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 39 (30.11.2014); ע"פ 59/14 פרלמן נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (17.7.2014); ע"פ 7878/12 מדינת ישראל נ' אריגוב, פסקה 6 (21.5.2013)). המערער גرم בנהיגתו הרשלנית נזק כבד להולכי רגל שהלכו על המדרסה. לאחר הפגעה הוא נמלט מהזירה; דיווחו שרכבו נגנבו טרם מועד התאונת; והודיע את חברתו למסור גרסה שקרית במשפטה. כבית המשפט המחוק, אף אנו סבורים כי נסיבות אלו של ביצוע העבירות מצדיקות להטיל על המערער עונש של מאסר בפועל, ואיננו סבורים, בין היתר בשים לב להיקף ההतעבותה הנוגע של ערכאת הערעור בעונש שגורלה הערכאה הדינית, כי הערעור דנא מגלה עילה להתערב במסקנה שלפיה היה מקום לסתות מהמלצת שירות המבחן. מטעמים אלה לא ראיינו להקל ברכיב בעונש הנוגע למשך תקופת פסילת רישון הנהיגה של המערער, אף בכךנו לכך שלא עומדות לחובתו עבירות תעבורה קודמות.

10. כמו כן, יש לדחות את טענותיו של המערער שלפיה יש להקל בעונשו נוכח היקף הראיות הדל, לשיטתו, שהיא ברשות המשיבה להוכיח המעשים שייחסו לו או בשל מחדלים שונים מצדה, שנפלו בחקירה ויש בהם כדי להחליש את התשתית הראיתית הקיימת נגדו. המערער הורשע בעבירות נשוא כתוב האישום המתוקן במסגרת הסדר טיעון, על בסיס הודהתו בעובדותיו. מחלוקת הם פניו הדברים, והערעור שלפנינו אינם מכון להכרעת הדין, אין מקום להידרש לטענות במישור זה בשלב גזירת עונשו של המערער.

11. בצד האמור, אנו סבורים כי יש מקום להקל – הקלה נוספת – בעונשו של המערער נוכח השינוי הניכר והבלתי מוסבר שנפל בהגשת כתב האישום נגדו, בחלוף למעטี้ שלוש שנים מיום הגשת הצהרת התובע. כידוע, שינוי ממושך בהגשת כתב אישום שנגרם בעטיה של התנהלות רשותות הטבעה הוא שיקול רלוונטי במלאת גזרת הדין, ומשקלו יקבע – בין היתר ומבליל ממצאות – בשים לב למשך השינוי, חומרת העבירה וטיבה, ותרומת הנאשם לעיכוב (ראאו ע"פ 4434/10 יחזקאל נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (16.3.2011); ע"פ 3821/08 שלומוב נ' מדינת ישראל, פסקה 33 (27.11.2008)).

12. עניינו, ברי כי התקופה שחלפה בין הגשת הצהרת התובע לבין הגשת כתב האישום בסופה של יום הייתה ממושכת ביותר, וגם לפנינו לא הוכח טעם מניח את הדעת להתנהלות זו, הכרוכה מطبع הדברים בעניין דין ניכר עברו

המערער. מטעם זה ראיינו לקבל את הערעור בחלוקת ולהפחית את עונש המאסר בפועל שהושת על המערער ב-6 חודשים, כך שעונשו יעמוד על 24 חודשים מאסר בפועל (בניכוי ימי מעצרו). יתר חלקו גזר הדין יעדמו בעינם.

ניתן היום, ג' באיר התשע"ח (18.4.2018).

שפט

שפט

שפט
